

BOG

KLASSEN (/BOEGER/KLASSEN-1)

Af Hermann Ungar (/forfattere/hermann-ungar) (2019)

LÅN PÅ BIBLIOTEKET ([HTTPS://BIBLIOTEK.DK/DA/SEARCH/WORK/?SEARCH_BLOCK_FORM=870970-](https://bibliotek.dk/da/search/work/?search_block_form=870970-BASIS%3A46552709&fragment=content)

[BASIS%3A46552709&FRAGMENT=CONTENT](https://bibliotek.dk/da/search/work/?search_block_form=870970-BASIS%3A46552709&fragment=content))

Log ind (/user/login?destination=/boeger/klassen-1) for at anmelde

Facebook ([http://www.facebook.com/share.php?](http://www.facebook.com/share.php?u=http://litteratusiden.dk/boeger/klassen-1&title=Klassen)

[u=http://litteratusiden.dk/boeger/klassen-1&title=Klassen](http://www.facebook.com/share.php?u=http://litteratusiden.dk/boeger/klassen-1&title=Klassen))

Tweet ([https://twitter.com/intent/tweet?](https://twitter.com/intent/tweet?url=http://litteratusiden.dk/boeger/klassen-1&status=Klassen+http://litteratusiden.dk/boeger/klassen-1)

[url=http://litteratusiden.dk/boeger/klassen-](https://twitter.com/intent/tweet?url=http://litteratusiden.dk/boeger/klassen-1&status=Klassen+http://litteratusiden.dk/boeger/klassen-1)

[1&status=Klassen+http://litteratusiden.dk/boeger/klassen-1](https://twitter.com/intent/tweet?url=http://litteratusiden.dk/boeger/klassen-1&status=Klassen+http://litteratusiden.dk/boeger/klassen-1))

Overset tjekkisk forfatters glemte roman er et paranoidt mesterværk, som fortjener mange læsere.

ANMELDELSE

03 jun.19

(/users/soren-feldtfos-thomsen)

Af Søren Feldtfos Thomsen (/users/soren-feldtfos-thomsen)

Skribent

Overset tjekkisk forfatters glemte roman er et paranoidt mesterværk, som fortjener mange læsere.

Alle er ude efter skolelæreren Josef Blau: et oprør ulmer blandt hans elever, hans gravide hustru har fået et godt øje til en anden mand, og hans barndomsven hader ham som pesten. Eller er det alt sammen bare noget, Josef Blau bilder sig ind? Hermann Ungar serverer paranoid katastrofestemning og skæbnetung fatalisme i sin sublime roman 'Klassen' fra 1927.

Hermann Ungars neurotiske hovedperson Josef Blau kæmper en daglig kamp for at opretholde en streng disciplin i den klasse, han underviser. Han tør end ikke vende ryggen til skoledrengene af frygt for at blotte sig, eller overhovedet bevæge sig rundt i klasselokalet, fordi han er bange for at det vil udviske 'grænsen mellem den overordnede og enheden af underordnede'. For alt i verden vil Blau opretholde sin autoritet som lærer, men han fornemmer, at det hele er ved at gå grueligt galt, og at eleverne før eller siden uundgåeligt vil få krammet på ham:

"Josef Blau vidste, at enden ville bryde løs over ham, men han kæmpede for hver times udsættelse. Han vidste ikke, hvor rædslen ville tage sin begyndelse. Farerne truede fra alle sider, i skolens verden og i den anden, som ikke hørte skolen til."

Josefs unge hustru Selma venter parrets barn, men Josef har overbevist sig selv om, at hun bedrager ham med hans flotte og fyrige kollega, lærer Leopold. Josefs grænseløse jalousi driver den stakkels Selma til at kronrage sig og gå i uklædeligt tøj i et desperat forsøg på at overbevise sin mand om, at hun kun vil have ham. Men lige lidt hjælper det. Heller ikke rollen som far giver Josef mål og retning i livet, tværtimod forstærker det kun hans utilstrækkelighedsfølelse og hans tvangsforestilling om at alt, hvad han gør eller ikke gør, uvægerligt vil føre til både hans egen og hans nærmestes undergang:

"[E]nhver handling havde nye handlingers kraft i sig, han havde trukket vejret og havde vidst, at kun den, der ligesom træet var uden åndedræt, udenforstående og uden tanker, var fri for skyld, for det, der var tænkt, var også i verden."

I kulissen spørger barndomsvennen Modlizki, der arbejder som hustjener hos en velstillet familie og nærer en dyb foragt for overklassen. Josef er sikker på, at hans gamle ven afskyr ham, fordi han som ung mand fik held til at stige på den sociale rangstige og få sig en uddannelse, mens Modlizki må henslæbe sit liv som tjener. Spørgsmålet er, om tingene nu også står så slemt til, som Josef tror - eller om det i virkeligheden er meget værre, end han havde forestillet sig?

'Klassen' var Hermann Ungars anden og sidste roman før hans alt for tidlige død i 1929, og vi kan takke forlaget Sidste Århundrede og oversætter Søren Møllerhøj Porsmose for, at denne fantastiske bog nu endelig findes på dansk. Der er tale om et vanvittig velskrevet psykologisk portræt af en mands selvdestruktive mindreværd og paranoia, og samtidig en skarpsleben satire over det klasseopdelte samfund og dets forkrøblende idealer. 'Klassen' er stor litteratur, som fortjener mange læsere.

BOGDETALJER

Indgår i boglisten: Østeuropæiske romaner

